

May 2015 subject reports

Norwegian B

Overall grade boundaries

Higher level

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 12	13 - 25	26 - 40	41 - 54	55 - 66	67 - 80	81 - 100

Standard level

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 12	13 - 27	28 - 45	46 - 59	60 - 73	74 - 87	88 - 100

Higher level internal assessment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 3	4 - 6	7 - 12	13 - 17	18 - 21	22 - 26	27 - 30

Utvalg og egnethet av valgte verk

Jeg synes at den aktuelle oppgaveformen med presentasjon av et bilde pluss diskusjon omkring et kjent tema, er et godt utgangspunkt for vurdering av kandidatens språkkompetanse. 10 minutter er passe tid for å vise hva kandidaten mestrer og ikke mestrer.

Kandidatenes måloppnåelse for hvert kriterium

Rammen omkring presentasjonene var stort sett god. Eksaminator passet på at kandidatene holdt seg til tidsrammen. Unntaksvis fikk kandidater problemer med å fylle ut tida, og da på grunn av manglende ordforråd og kjennskap til temaet. Et viktig moment er opptakskvaliteten.

Mens eksaminator i alle tilfeller har god lyd kvalitet på sine spørsmål og kommentarer, sitter flere kandidater for langt fra mikrofonen. I enkelte tilfeller var det svært vanskelig å forstå store deler av presentasjon og svar. Det må tas lydprøve av hver enkelt kandidat på forhånd slik at en sikrer seg at det blir forstått.

Tema: Alle temaene var relevante. Bildene var mer eller mindre gode, og det virket som kandidatene fikk velge mellom forskjellige bilder. Temaene hadde god variasjon, slik som fester og feiringer (jul, påske eller 17. mai), fritid, helse og sunn mat, viktige hendelser i norsk historie osv. IBs politikk er at samme bilde kan brukes for 5 kandidater, men i så fall må bildeteksten være forskjellig hver gang. Jeg vil anbefale alle å forberede flere tema for å belyse flest mulig aspekter ved det norske samfunnet.

Diskusjon: Diskusjonsdelen er den viktigste delen av besvarelsen. Eksaminator og kandidat fikk i de fleste tilfeller en meget god interaksjon. Diskusjonene bygde videre på presentasjonen av bildet og tok gjerne tak i personlige opplevelser i forbindelse med emnet. Noen ganger var det nødvendig å gjenta eller utdype spørsmålet fra eksaminators side. De fleste eksaminatorer varierte spørsmålene sine og ga rom for refleksjon og utdyping. I enkelte tilfeller stilte eksaminatorer overveiende ja-nei spørsmål. Dette gir lite handlingsrom for kandidatene og bør så vidt mulig unngås. Noen eksaminatorer stiller også for mange spørsmål. Det er forståelig at lærere vil hjelpe elevene sine, men i mange tilfeller kan det hindre elevene i å forme sine egne resonnementer. Mange kandidater var også svært flinke til å gå i dybden og viste en imponerende grad av både modenhet og språkbeherskelse.

Anbefalinger og veiledning for indervisning av fremtidige kandidater

Språkbeherskelse: Flere kandidater er etnisk norske eller har bodd i Norge så lenge at de snakker perfekt norsk, både når det gjelder intonasjon, grammatikk, ordvalg og bruk av idiomer.

Intonasjon og flyt: Intonasjon bygger for en stor del på trykkfordeling i enkeltord og ordgrupper. Det er mulig å trene på dette for de som har en annen trykkfordeling i sitt morsmål. Dette kan være en stor utfordring for mange. Det bør også legges vekt på flyt. Nøling kan skyldes usikkerhet angående ordvalg og grammatisk bøying, men det kan også vitne om at kandidaten leter etter nye argumenter.

Grammatikk: Hovedproblemene her er syntaks (ordstilling) og morfologi. Det er viktig å jobbe med V2-regelen. Hovedproblemet i morfologi er valg av kjønn. Et annet problem er preposisjonsvalg (i vinteren, i morgenen), bestemt og ubestemt form av substantiv og adjektiv, samt infinitiv etter modalverb. En erfaren sensor forstår hva kandidaten vil fram til, men det forstyrrer kommunikasjonen uansett. Ordvalg: De fleste kandidatene har et akseptabelt ordvalg, og noen bruker idiomer på en overbevisende måte. Dessverre må enkelte kandidater ty til engelske ord og uttrykk når de ikke husker det norske uttrykket. Elevene bør jobbe med språkstrategier slik at de finner alternative uttrykksmåter. Dette skiller sterke og svake kandidater.

Interaksjon: Alle disse formelle kriteriene er viktige for å få til en god interaksjon. På HL bør en kunne finne relevante argumenter og begrunne dem. Det er viktig at det formelle er på plass

slik at kandidaten kan bruke kreftene på å finne gode argumenter og binde dem sammen med god tekstbinding.

Anbefalinger for videre arbeid i klasserommet: Jeg har allerede nevnt mange momenter som er viktige for å oppnå et godt resultat på muntlig eksamen. Her vil jeg bare oppsummere det viktigste. Det bør jobbes med et bredt utvalg av bilder som grunnlag for argumentasjon i grupper. Elevene bør få oppgitt et strategisk vokabular for de ulike temaene og lese tekster som omhandler hovedtemaene i IB-programmet.

Det viktigste av alt er å kontrollere at lydopptakene er tilfredsstillende slik at sensor kan få et reelt inntrykk av prestasjonene.

Standard level internal assessment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 3	4 - 6	7 - 12	13 - 17	18 - 21	22 - 26	27 - 30

Utvalg og egnethet av valgte verk

Jeg synes at den aktuelle oppgaveformen med presentasjon av et bilde pluss diskusjon omkring et kjent tema, er et godt utgangspunkt for vurdering av kandidatens språkkompetanse. 10 minutter er passe tid for å vise hva kandidaten mestrer og ikke mestrer.

Kandidatenes måloppnåelse for hvert kriterium

Rammen omkring presentasjonene var stort sett god. Eksaminator passet på at kandidatene holdt seg til tidsrammen. Unntaksvis fikk kandidater på SL problemer med å fylle ut tida, og da på grunn av manglende ordforråd og kjennskap til temaet. Et annet viktig moment er opptakskvaliteten. Mens eksaminator i alle tilfeller har god lyd kvalitet på sine spørsmål og kommentarer, sitter flere kandidater for langt fra mikrofonen. I enkelte tilfeller var det svært vanskelig å forstå store deler av presentasjon og svar. Dette ble ytterligere vanskeliggjort hvis kandidaten hadde problemer med uttale av enkeltlyder. Det må tas lydprøve av hver enkelt kandidat på forhånd slik at en sikrer seg at det blir forstått.

Tema: Alle temaene var relevante. Bildene var mer eller mindre gode, og det virket som kandidatene fikk velge mellom forskjellige bilder. Temaene hadde god variasjon, slik som fester og feiringer (jul, påske eller 17. mai), fritid, helse og sunn mat, viktige hendelser i norsk historie osv. IBs politikk er at samme bilde kan brukes for 5 kandidater, men i så fall må bildeteksten være forskjellig hver gang.

Diskusjon: Diskusjonsdelen er den viktigste delen av besvarelsen, men en kan ikke kreve så dyptgående argumentasjon på SL som på HL. Da blir personlige erfaringer mer framtrædende.

Eksaminator og kandidat fikk i de fleste tilfeller en meget god interaksjon. Diskusjonene bygde videre på presentasjonen av bildet og tok gjerne tak i personlige opplevelser i forbindelse med emnet. Noen ganger var det nødvendig å gjenta eller utdype spørsmålet fra eksaminators side. De fleste eksaminatorer varierte spørsmålene sine og ga rom for refleksjon og utdyping. I enkelte tilfeller stilte eksaminatorer overveiende ja-nei spørsmål. Dette gir lite handlingsrom for kandidatene og bør så vidt mulig unngås. Noen eksaminatorer stiller også for mange spørsmål. Det er forståelig at lærere vil hjelpe elevene sine, men i mange tilfeller kan det hindre elevene i å forme sine egne resonnementer, og de kan bli avsporet i det de tenker å si.

Anbefalinger og veiledning for indervisning av fremtidige kandidater

Språkbeherskelse: Flere kandidater er etnisk norske eller har bodd i Norge så lenge at de snakker perfekt norsk, både når det gjelder intonasjon, grammatikk, ordvalg og bruk av idiommer.

Intonasjon og flyt: Intonasjon bygger for en stor del på trykkfordeling i enkeltord og ordgrupper. Det er mulig å trene på dette for de som har en annen trykkfordeling i sitt morsmål. Dette kan være en stor utfordring for mange. Det bør også legges vekt på flyt. Nøling kan skyldes usikkerhet angående ordvalg og grammatisk bøyning, men det kan også vitne om at kandidaten leter etter nye argumenter. Nøling kan til en viss grad aksepteres på SL.

Grammatikk: Hovedproblemene her er syntaks (ordstilling) og morfologi. Det er viktig å jobbe med V2-regelen. Hovedproblemet i morfologi er valg av kjønn. Et annet problem er preposisjonsvalg (i vinteren, i morgenen), bestemt og ubestemt form av substantiv og adjektiv, samt infinitiv etter modalverb. En erfaren sensor forstår hva kandidaten vil fram til, men det forstyrrer kommunikasjonen uansett.

Ordvalg: De fleste kandidatene har et akseptabelt ordvalg, og noen bruker idiommer på en overbevisende måte. Dessverre må enkelte kandidater ty til engelske ord og uttrykk når de ikke husker det norske uttrykket. Dette gjelder særlig for SL. Elevene bør jobbe med språkstrategier slik at de finner alternative uttrykksmåter. Dette skiller sterke og svake kandidater.

Interaksjon: Alle disse formelle kriteriene er viktige for å få til en god interaksjon. Det er viktig at det formelle er på plass slik at kandidaten kan bruke kreftene sine på å finne gode argumenter og binde dem sammen med god tekstbinding.

Anbefalinger for videre arbeid i klasserommet: Jeg har allerede nevnt mange momenter som er viktige for å oppnå et godt resultat på muntlig eksamen. Her vil jeg bare oppsummere det viktigste. Det bør jobbes med et bredt utvalg av bilder som grunnlag for argumentasjon i grupper. Elevene bør få oppgitt et strategisk vokabular for de ulike temaene og lese tekster som omhandler hovedtemaene i IB-programmet.

Det viktigste av alt er å kontrollere at lydopptakene er tilfredsstillende slik at sensor kan få et reelt inntrykk av prestasjonene.

Higher level written assignment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 4	5 - 8	9 - 12	13 - 15	16 - 17	18 - 20	21 - 24

Den kreative delen av oppgavene var stort sett god. De beste besvarelsene var språklig på et høyt nivå som nærmer seg morsmålsbrukere, mens de svakeste hadde mer begrensede språkkunnskaper. De svakere elevene greide imidlertid stort sett også å formidle det de ville uttrykke.

Det største problemet hadde kandidatene med å formulere rationale.

Utvalg og egnethet av valgte verk

Et godt utvalg av litterære verk ble brukt, men noen titler viste seg å være spesielt populære. Verkene var generelt godt egnet for aldersgruppen og nivået på kurset.

Et vidt utvalg av teksttyper ble brukt, men mest populært var dagbokinnlegg og personlige brev.

Besvarelsene var stort sett velskrevne med kreative innfallsvinkler til de litterære verkene.

Kandidatenes måloppnåelse for hvert kriterium

Ceriterion A: Rationale and task

Rationale er det kriteriet som mange av kandidatene hadde mest problemer med å oppfylle. Rationale skal gi leseren en innføring i teksten slik at den kreative delen av oppgaven blir lesverdig også for de leserne som ikke kjenner til originalteksten. Mange av besvarelsene manglet et sammendrag av originalteksten i rationale. Her er ikke en omfattende gjengivelse av originalteksten nødvendig, og hele persongalleriet må heller ikke tegnes opp. Ved hjelp av et par innførende setninger må imidlertid leseren settes i stand til å forstå hvordan kandidatteksten er relatert til originalteksten og hvilke personer som blir omtalt i teksten, forholdet de har til hverandre, hvilke omgivelser de befinner seg i og hvilke utfordringer de står overfor.

En viktig del av rationale er også å få frem hva formålet med elevteksten er. I mange av tekstene var det vanskelig å se hvilket formål elevene hadde med teksten. Delvis ble det listet opp forskjellige formål i løpet av rationale. En klar setning med hva formålet for teksten er og et par støttende setninger som begrunner hvordan man vil oppnå det, er mer overbevisende enn

utbroderende vage setninger. De bør ta utgangspunkt i hva de synes mangler i originalteksten og forklare hvorfor disse aspektene bør undersøkes nøyere.

En del av tekstene hadde ikke med hvem som var målgruppen for kandidatteksten, dette var spesielt vanlig for intervjuer.

Noen av kandidatene brukte plass på å forklare hva som kjennetegner teksttypen de hadde valgt. Andre meddelte bare hvilken teksttype de hadde valgt uten nærmere forklaring. De burde heller tatt stilling til hvorfor de trodde at denne bestemte teksttypen var egnet til å få frem sider av historien som ikke er en del av originalteksten.

Kandidatene var stort sett flinke til å skrive teksttypene de hadde valgt og å bruke de tilhørende konvensjonene gjennomgående.

Criterion B: Organisasjon and development

De fleste tekstene var godt oppbygd og kandidatene fikk frem hva de ville formidle innenfor ordgrensen. De svakere tekstene ble imidlertid springende og det var vanskelig å se en rød tråd i teksten.

Criterion C: Language

Språket var generelt godt og variert og tilpasset den utvalgte teksttypen. En del valgte en teksttype som var kjennetegnet av et enkelt språk, for eksempel å skrive et dagbokinnlegg eller et brev fra et barn. Dette kan være en god strategi for de svakere kandidatene, men de sterkere kandidatene får på denne måten ikke vist sine språkferdigheter.

Anbefalinger og veiledning for indervisning av fremtidige kandidater

Det må brukes mer tid på å forklare hva intensjonen med rationale er og hva det bør inneholde siden det virker som om mange av kandidatene ikke vet dette og dermed fyller denne delen med irrelevant tekst.

Det litterære verket må introduseres med et kort sammendrag, spesielt av den utvalgte delen av teksten.

Formålet med den egne teksten må formuleres (å overbevise, unnskyld, forklare ...). Elevene bør bruke tid på å bli seg bevisst hva de vil få frem med sin egen tekst. De bør legge vekt på hva de synes var interessant i originalteksten og gjerne vil undersøke nærmere.

Det må forklares hvordan formålet blir oppnådd ved hjelp av den utvalgte teksttypen. Kandidatene må forklare hvorfor denne teksttypen er den beste til å oppnå formålet.

Kandidatene må vite og eksplisitt skrive i rationale hvem målgruppen for den egne teksten er.

Kandidatene må når de skriver hele tiden være seg bevisst hva formålet med teksten er. De bør så lese gjennom teksten før de avslutter rationale slik at det blir godt samsvar mellom rationale og den kreative teksten.

Standard level written assignment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 3	4 - 7	8 - 11	12 - 14	15 - 17	18 - 20	21 - 24

Utvalg og egnethet av valgte verk

Samtlige innleverte arbeider tilfredstilte de formelle krav. Bredden av oppgaver og emner var stor, med mange interessante og gode løsninger. De mest populære typer av innleveringer var blogger, intervjuer og debattinnlegg til aviser og tidsskrifter. Så godt som alle besvarelsene var holdt innenfor den foreskrevne lengde. Selv om spredningen av kategorier var god, var "Global Issues" mest populær, med "Social Relations" som en god nummer to, tett fulgt av "Communication and Media."

Kandidatenes måloppnåelse for hvert kriterium

Det generelle inntrykket er godt, men det var stor avstand mellom de beste og de dårligste.

Criterion A: Rationale and task

Her var måloppnåelsen for de svake kandidatene svært dårlig, blant vanlige svakheter var mangel på angivelse av kildemateriale og vansker med å forklare hva en prøvde å oppnå.

Criterion B: Organization and development

Kandidater som strevde med å organisere og disponere teksten sin scoret lavt her.

Criterion C: Language

Det var en veldig stor spredning her. Mens man ved lesningen av noen av de aller beste arbeidene satt igjen med inntrykket av at de var skrevet av kandidater med norsk som morsmål, var språket i de svakeste arbeidene nesten uforståelig.

Anbefalinger og veiledning for indervisning av fremtidige kandidater

Det er vanskelig å være mer konkret her enn å gjenta det gamle råd : "Øvelse gjør mester."

Higher level paper one

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 6	7 - 13	14 - 17	18 - 26	27 - 34	35 - 43	44 - 60

Besvarelsene er stort sett gode, men med store individuelle forskjeller. Noen av besvarelsene tyder på svært gode norskkunnskaper, mens enkelte kandidater har hatt større problemer med å løse oppgavene.

Deler av programmet og eksamen som virket vanskelig for kandidatene

Fremfor alt hadde mange kandidater problemer med oppgavene som var rettet mot vokabular, særlig når det gjaldt å finne synonymer til utvalgte ord. Delvis skrev kandidatene fraser istedenfor bare ordet det ble spurt etter.

Opgaven med riktige eller gale utsagn ble delvis riktig begrunnet, men det ble krysset av i feil boks.

I de vanskeligste tekstene hadde kandidatene delvis problemer med å svare på kort svarspørsmålene, eller de tok med så mye av teksten at de risikerte å miste fokus på hva det ble spurt etter.

Deler av programmet og eksamen hvor kandidatene virket godt forberedt

De fleste hadde få problemer med å finne ut hvilke utsagn som var sanne ifølge teksten.

Å finne riktig overskrift til avsnitt bød heller ikke på store problemer, selv om noen lot seg villedes dersom ordene fra teksten ikke var direkte gjengitt i overskriftene.

De fleste greide fint å tilordne pronomenene riktig.

Fremfor alt var kandidatene jevnt over flinke til å avgjøre hvilken teksttype de hadde med å gjøre, hvordan teksten var skrevet og andre mutiple choice-spørsmål som rettet seg til teksten som helhet.

Styrke og svakheter hos kandidater i behandlingen av de enkelte spørsmål

Tekst A var forholdsvis enkel, men også de middels gode kandidatene hadde problemer med noen av oppgavene.

Nr. 1-3: De fleste hadde ikke problemer med å finne ut hvilke setninger som var sanne ifølge teksten, men noen lot seg villedes.

Nr. 2-4: Den første og siste overskriften hadde få problemer med å finne, men en del satset på feil overskrift over det midterste avsnittet.

Nr. 5-8: En del av kandidatene hadde problemer med å finne de riktige synonymene i teksten, selv om det var et veldig begrenset tekstutvalg som stod til disposisjon og det dreide seg om dagligdagse ord. Delvis ble det også tatt med hele fraser istedenfor bare det synonyme ordet.

Nr. 9-10: Disse oppgavene hadde de færreste problemer med.

Tekst B bydde heller ikke på de store problemene bortsett fra vokabularoppgavene.

Nr. 11: De fleste så at det dreide seg om en anmeldelse. Enkelte lot seg imidlertid avlede til å tro at det var et kåseri. Da teksten på ingen måte er kjennetegnet av å være et kåseri, kan man gå ut ifra at kandidatene tippet på det alternativet de ikke kjente.

Nr. 12-15: De tre første spørsmålene ble besvart riktig av så godt som alle kandidater med unntak av de aller svakeste. En del bommet imidlertid på at det var en ungdomsfilm. Det kan se ut som om de ikke visste hva en målgruppe er og dermed ikke forstod spørsmålet.

Nr. 16-18: I tekst B var det disse oppgavene som var vanskeligst. Det kan se ut som om både ordene fra teksten og de foreslåtte synonymene delvis var ukjente selv om det dreier seg om forholdsvis vanlige ord.

Nr. 19-20: Mange svarte riktig her, selv om ikke alle fikk med seg at anmelderen følte seg rørt. Eventuelt kommer det av at ikke alle visste hva rørt betyr.

Tekst C var mer utfordrende enn de foregående tekstene, men også her var det mange riktige svar.

Nr. 21: Svarene på de to spørsmålene kan leses rett ut av teksten, men de svakere kandidatene hadde problemer med det. En kunne få inntrykk av at de ikke hadde lest godt nok hva det ble spurt om.

Nr. 22-24: Her fant mange synonymene til de angitte ordene i teksten. Flere hadde fått riktig svar dersom de hadde orientert seg etter at ordene måtte ha samme verbtid som de angitte ordene.

Nr. 25-27: Den siste overskriften hadde alle riktig, for den kunne man lese rett ut av teksten. Noen lot seg villedes av alternativene til det to andre overskriftene, og særlig var det en del feil

på den midterste. De lot seg villedes av utsagn med slagord fra teksten som imidlertid ikke gjenga innholdet i avsnittet.

Nr. 28-30: Mange greide å tilordne pronomenene riktig. Noen unnlot å gi substantivene som pronomenene refererer til, riktig grammatisk form. Andre gjenga bare deler av leddsetningen pronomenet „det“ refererte til.

Nr. 31-33: For å finne setningene som sammenfattet teksten, var det viktig å ha lest og forstått den. De svakeste valgte feil alternativ på noen av spørsmålene.

Tekst D var en forholdsvis krevende tekst som var vanskelig å forstå for de svakeste og som heller ikke var helt uproblematisk for de flinkere kandidatene.

Nr.: 34-36: Det var viktig å se nøye på hva det ble spurt om for å få riktig svar. Det lyktes en del, mens andre skrev lange tekster med håp om at de ville inneholde svaret.

Nr. 37-40: En god forståelse av teksten var også nødvendig for å kunne kombinere de to setningshalvdelenes i oppgaven, men ikke alle kombinasjoner var grammatisk mulig, og en god forståelse av norsk syntaks kunne redusert antall mulige alternativer.

Nr. 41-42: De fleste fant de riktige sitatene i riktig/galt oppgavene, men en stor del av kandidatene tok feil og skrev at det andre utsagnet var riktig, selv om det ikke stemte logisk overens med sitatet. Det viser igjen hvor viktig det er å lese oppgaveteksten nøye.

Nr. 43-44: En del hadde problemer med å se hva hovedformålet med teksten var.

Tekst E var forholdsvis enkel, men der kan nynorsken ha vært en utfordring for noen, selv om teksten er skrevet på et veldig moderat nynorsk. Et par av kandidatene så ut til å ha kommet i tidsnød på denne teksten og besvarte bare deler av oppgavene.

Nr. 45-47: De fleste kandidatene kunne tilordne om setningene var riktige eller gale – det var også et par mulige sitater som kunne underbygge påstanden. Noen skrev at setningen i oppgave 47 var riktig. Det kan se ut som om ikke alle forstod ordet „herme“.

Nr. 48-51: Også her hadde de svakeste problemer med å finne synonymene i teksten, men så godt som alle visste hva „jerntepe“ betyr.

Nr. 52-54: De fleste visste hva pronomenene refererte til. Ikke alle fikk med seg at „dei“ refererte til alle som var i rommet.

Nr. 55-57: Oppgavene som etterspurte hvordan teksten er skrevet, hadde de færreste problemer med.

Anbefalinger og veiledning for indervisning av fremtidige kandidater

Elevene bør øve på oppgavetyperne som blir gitt på eksamen for å bli kjent med formatet og kunne svare på de forskjellige spørsmålene raskt og effektivt. Det er viktig at de også lærer seg

ordlyden som blir brukt i oppgavetekstene for å kunne svare riktig på spørsmålene. Det vil hjelpe spesielt de svakere kandidatene.

For riktig/galt-oppgavene med sitater fra teksten er det viktig at kandidatene vet at de både må krysse av for om utsagnet er riktig eller galt og skrive et passende sitat fra teksten. Det er viktig at meningsbærende ord fra teksten blir tatt med, men samtidig bør en unngå unødige lange sitater som eventuelt inneholder ukorrekt informasjon.

I tekster hvor man kun skal finne et enkelt ord fra teksten, skal kandidatene bare skrive dette ene ordet.

Særlig oppgavene der man skulle finne synonymer til ord fra teksten, hadde mange problemer med. Derfor bør det bli satt av tid til ordforrådstrening i undervisningen. Jo større elevenes vokabular er, jo lettere vil det også være for dem å forstå ukjente tekster.

Eksamenspapirene blir skannet og rettet elektronisk, så kandidatene må være nøye på å skrive tydelig og oversiktlig.

Kandidatene må læres opp til å dele inn tiden de har til rådighet slik at ikke spørsmål blir stående ubesvart.

Standard level paper one

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 7	8 - 15	16 - 21	22 - 27	28 - 34	35 - 40	41 - 45

Deler av programmet og eksamen som virket vanskelig for kandidatene

De svakere kandidatene strevde noe med spørsmålene til tekst C og D, spesielt S 29-30.

Mange kandidater oppnådde få poeng på S 14-17, siden de unnlot enten å krysse av i rett boks for sant / usant eller å oppgi en korrekt setning fra teksten, slik oppgaven ber om.

Mange kandidater klarte ikke å oppgi korrekt svar for S 19.

Alt i alt var det mange kandidater som besvarte tekstforståelsesspørsmål veldig godt, men det var tydelige svakheter ved besvarelser på spørsmål som tester andre ferdigheter, som 'sant/usant med forklaring' og 'finn ord i teksten'. Noen kandidater hadde problemer med

'sant/usant med forklaring' fordi de ikke klarte å finne den korrekte eller fullstendige forklaringen. Noen krysset av i rett boks, men oppga feil svar, mens andre krysset i rett boks og skrev en forklaring der essensielle deler av svaret var utelatt. Kandidater bør minnes på at både et rett kryss og et kort, men presist, sitat må oppgis for å få poeng på disse oppgavene.

Deler av programmet og eksamen hvor kandidatene virket godt forberedt

De fleste kandidatene gjorde det bra på S 1-6 og også på de første spørsmålene til tekst B, S 7–13. Med andre ord svarte de korrekt på de enklere vokabularspørsmålene i tillegg til spørsmål der en skal identifisere korrekte setninger fra en liste. Kandidatene forstod, jevnt over, målet med de ulike tekstene, noe som var fokus i blant annet S 6 og S 39. Generelt sett gjorde kandidatene det bedre når de besvarte flervalgsspørsmål enn når spørsmålene krevde at de skrev ned et svar på egen hånd.

De mer høytpresterende kandidatene håndterte, generelt, alle tekstene like godt, mens de mer lavtpresterende kandidatene håndterte tekst A best, hvilket ikke er overraskende siden dette er den enkleste teksten.

Styrke og svakheter hos kandidater i behandlingen av de enkelte spørsmål

Se foregående punkter for detaljer rundt dette.

Anbefalinger og veiledning for indervisning av fremtidige kandidater

Det ser ut til at mange kandidater ville ha nytte av å jobbe mer med spørsmålstypen brukt i S 14-17, der de både skal avgjøre om et utsagn er sant eller usant og også finne en setning i teksten som beviser dette.

Higher level paper two

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 6	7 - 12	13 - 19	20 - 24	25 - 30	31 - 35	36 - 45

Deler av programmet og eksamen som virket vanskelig for kandidatene

Det er to ting som var vanskelig for kandidaten. Det første er språkføringen. Mange sliter med syntaks, morfologi og ordvalg. Innholdsmessig var oppgave B en utfordring for mange. Noen klarer ikke å sette påstanden til Marta Breen «Vår tids generasjon oppdrar små hertuger og prinsesser, de smører dem i fett og ruller dem i gull» inn i tekstsammenhengen. Noen tolker det som en nasjonal styringsform. Denne oppgaven ga for de fleste kandidatene dårligere resultat enn oppgave A fordi denne oppgaven var mer krevende og la opp til en mer nyansert tilnærming. De fleste av de som har misforstått oppgaven, har også hatt problemer med det språklige.

Temaet Dialekter ble en utfordring for enkelte.

Deler av programmet og eksamen hvor kandidatene virket godt forberedt

De andre temaene virker vel forberedt. Felles for de fleste oppgavene er personlig sjanger, og dette åpner for mange muligheter. Det er derfor vanskelig å bomme på sjangeren. Når det gjelder oppgaven om Halloween og norske tradisjoner, svarer alle noenlunde greit på oppgaven, men noen begrenser seg til utkledding og godteri. Ikke så mange viser bakgrunnen for feiringen. For å få en god tekst bør en få med andre tradisjoner som er kommet til Norge i de siste årene, for eksempel Valentine's Day og Ramadan. Ulike innfallsvinkler hever besvarelsen!

Styrke og svakheter hos kandidater i behandlingen av de enkelte spørsmål

Siden oppgavene stort sett har en personlig vinkling, må alle personlige sjangertolkninger godtas. Oppgaven om sunn mat i skolekantina skulle være et brev til lederen av skolekantina. Da bør man kreve at brevet stiles til lederen for kantina og at man underskriver med eget eller et fiktivt navn. Noen har stilet brevet til skolens rektor, og det er vel strengt tatt ikke riktig. Ingen av oppgavene krever argumentasjon med pro og contra, men det hever kvaliteten hvis kandidaten i sitt brev til kantinstyreren kan nyansere argumentene for sunn mat i kantina og imøtekomme dennes eventuelle motforestillinger. Det samme gjelder oppgaven om EL-biler. Når man skal overbevise naboene om EL-bilens foretreffelighet, trenger man ikke å komme med motargumenter. Imidlertid virker teksten enda mer overbevisende når man kan trekke fram mottakers eventuelle motargumenter og tilbakevise dem ved hjelp av argumentasjon.

Ordvalg skiller mellom gode og mindre gode besvarelser. Et variert og presist ordforråd, gjerne iblandet idiommer, trekker opp, mens kandidater som må ty til engelske ord og uttrykk for å få fram hva han/hun mener, ikke vil kunne få en god karakter.

Mottakerbevissthet er viktig for å få en god tekst. Innenfor en personlig sjangerramme må man ha som mål å appellere til og søke å overbevise leseren. Da er tekstbinding viktig. Noen av

kandidatene har brukt tekstbinding på en overbevisende måte, mens andre skriver mer eller mindre usammenhengende tekster.

Det står i sensorveiledningen at man skal legge mest vekt på innhold og oppbygning av teksten. Det skal legges mindre vekt på reine språkfeil. Tilfeldige språkfeil kan ikke tillegges så mye vekt, men når det blir et gjennomgående mønster, ødelegger det for forståelighet og flyt.

Anbefalinger og veiledning for indervisning av fremtidige kandidater

Tekstene er gjennomgående svært gode, og mange av kandidatene har tydeligvis bodd lenge i Norge og har hatt god kontakt med det norske språksamfunnet. De fleste har satt seg godt inn i norsk kultur. Hvis jeg skal gi noen generelle råd, må det være å jobbe mer bevisst med tekstbinding og ellers med syntaks og morfologi. Det gjelder også hele tida å jobbe med vokabular gjennom å lese norske avistekster.

Når det gjelder innhold, bør kandidatene øve seg på å begrunne standpunktene sine og samtidig klargjøre konsekvensene av disse.

Standard level paper two

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 3	4 - 7	8 - 12	13 - 15	16 - 19	20 - 22	23 - 25

Alt i alt kan en si at de fleste elevene har god kjennskap til hva som kjennetegner forskjellige teksttyper. Mange er også flinke til å skrive en sammenhengende tekst der de formidler ideene sine på en overbevisende måte. Det kan synes som om manglende språkkunnskaper gjør det vanskelig for noen kandidater å bygge opp teksten på en overbevisende måte der de kan få gitt uttrykk for det de vil si.

Deler av programmet og eksamen som virket vanskelig for kandidatene

En god del av kandidatene mangler grunnleggende grammatikkunnskaper. Det gjelder spesielt morfologiske feil, som adjektivs- og substantivendelser, men også verbtider og til en viss grad syntaks.

De svakere studentene har ikke et godt nok vokabular til å kunne uttrykke det de vil, og mange sliter også med rettskriving. Dette er kunnskaper det ikke blir spurt etter eksplisitt i

bedømmelsen av oppgavene, men manglende vokabular og grammatikkunnskaper gjør det vanskelig for kandidatene å skrive en god tekst.

Deler av programmet og eksamen hvor kandidatene virket godt forberedt

Besvarelsene er stort sett gode. De beste besvarelsene er på et høyt nivå som nærmer seg morsmålsbrukere, mens de svakeste har mer begrensede språkkunnskaper. Selv de med minst språkkunnskaper greier imidlertid stort sett å formidle det de vil uttrykke om enn med en del feil.

Mange av besvarelsene byr på et variert vokabular og noen behersker også korrekt bruk av idiomatiske uttrykk.

De fleste besvarelsene traff tonen som var passende for oppgaven – dette gjaldt ikke minst i oppgavene som krevde en uformell stil.

Styrke og svakheter hos kandidater i behandlingen av de enkelte spørsmål

Nr. 1 Kulturelt manifold:

Nesten alle kandidatene valgte denne oppgaven om å skrive et brev til en venn om en internasjonal fest med innslag av sang og dans på skolen. Dermed var det en stor spredning i hvordan oppgaven ble løst. De beste hadde et variert språk med få feil, mens de svakeste hadde problemer med å formulere enkle setninger og tok engelske ord i bruk der de manglet norsk vokabular. Det går stort sett an å forstå hva disse kandidatene vil uttrykke, men på grunn av mange grammatikalske feil, virker språket til dels hjelpeløst

De fleste besvarelsene har en sammenhengende tekst der de makter å gi uttrykk for meninger og ideer på en logisk og overbevisende måte. Oppgavestillingen er vidt formulert og gir rom for en individuell vri på besvarelsene. Det er imidlertid viktig at elevene leser godt igjennom oppgavene og ser etter hva det blir spurt om. En trenger ikke å begrense besvarelsen til bare å kommentere det som står i oppgavestillingen, men det er viktig å bygge inn i teksten alt det eksplisitt blir bedt om. Når det for eksempel i oppgaveteksten står at det har vært innslag av musikk og dans på den internasjonale festen, må dette bli behandlet i teksten også.

I denne oppgaven skal man bruke et uformelt, personlig språk, og dette behersker de fleste. Alle besvarelsene har en teksttype som samsvarer mer eller mindre med den som er oppgitt i oppgaveteksten. Det er derfor lite eller ingenting å utsette på de fleste besvarelsene når det gjelder dette kriteriet. Kandidatene bør imidlertid passe på at de skriver en tekst som passer til mottakeren. Når det for eksempel skal skrives et brev til en venn, må ikke brevet settes opp som et formelt brev med fullt navn og adresse på både mottaker og avsender. Det er heller ikke passende avslutte brevet med den mer formelle hilsenen „med vennlig hilsen“. Innholdet brevene har imidlertid ikke dette preget. Kandidatene er flinke til å bruke personlige uttrykk og floskler både i innledningen og avslutningen av brevet.

Nr. 2 Skikker og tradisjoner:

Noen få valgte denne oppgaven om å skrive et intervju med bestemor om hvordan hun feiret jul da hun var liten. Disse besvarelsene var jevnt over gode. Bakgrunnen for intervjuet er at man er bekymret for at gamle tradisjoner går tapt, og det har de fleste fått med i innledningen. De svakeste besvarelsene gjengir bare spørsmålene og svarene direkte, mens de beste besvarelsene vever inn spørsmål og svar i teksten på en mer raffinert måte med delvis bruk av indirekte tale.

Nr. 3 Helse:

Svært få valgte denne oppgaven om å skrive retningslinjer for hvordan en skal unngå smitte av forkjølelse og influensa som skal henges opp på skolen. Men oppgaven ble løst på en god måte både innholdsmessig og optisk.

Nr. 4 Fritid:

Noen få valgte oppgaven om å skrive en artikkel for lokalavisens ungdomsside om hvordan arbeidet i en nystartet teatergruppe har vært. Disse oppgavene var til dels preget av at kandidatene hadde for dårlige språkkunnskaper til å kunne uttrykke det de ville.

Nr. 5 Vitenskap og teknologi:

Noen valgte denne oppgaven om å holde en tale på skolens miljødag med forslag til hvordan en kan unngå bruk av fly på innenlandsreiser. Kandidatene som valgte denne oppgaven viste et stort engasjement for temaet og hadde til dels svært gode argumenter.

Anbefalinger og veiledning for undervisning av fremtidige kandidater

Selv om grammatikkunnskaper ikke blir testet eksplisitt på eksamen, ville bedre kjennskap til norsk grammatikk og syntaks gjort det lettere for en del av elevene å uttrykke det de vil. Det bør settes av tid til såvel grammatikkundervisning som ordforrådstrening.

Øv på forskjellige formater. Se på for eksempel på hvordan intervjuer blir presentert på trykk. De fleste unngår en direkte gjengivelse av spørsmål og svar, men gjengir til dels svarene i indirekte tale og beskriver intervjuobjektet og omgivelsene.

Øv på å lese eksamensoppgaver ved å fokusere teksttype, målgruppe og formålet med teksten. Pass på å få med hva det eksplisitt blir spurt om i oppgavestillingen.